

تخصن در موزه بریتانیا

جهان هنرا گروهی از معترضان به حمایت مالی شرکت نفتی بریتیش پترولیوم (بی‌پی) از موزه بریتانیا در ورودی اصلی این موزه در لندن تحصن کردند.

ده‌ها معترض با کلاه‌های سیاه حوالی ساعت سه عصر به وقت لندن وارد محوطه اصلی موزه بریتانیا شده و هم‌زمان با هم شعار «نه» سر دادند. آنها در حالی که چترهایی در دست داشتند به سوی پله‌های موزه رفتند. این معترضان که شامل اعضای ۱۵ گروه و مختلف از فعالان محیط‌زیست و شصماری از چهره‌های سرشناس از جمله ازرا میلر، هنر پیشه آمریکایی بودند با تحصن در بخشی از ورودی موزه بریتانیا توقف همکاری‌های مالی این موزه با شرکت نفتی بریتیش پترولیوم را خواستار شدند. شرکت نفتی بریتیش پترولیوم از بسیاری اماکن فرهنگی در انگلیس از جمله نمایشگاه‌های موزه بریتانیا و نگارخانه هنر مدرن حمایت مالی می‌کند. موزه بریتانیا به همراه نگارخانه هنر مدرن تیت، نگارخانه ملی پرتره و خانه اپرای سلطنتی انگلیس در سال ۲۰۱۱ قراردادی فرهنگی به ارزش ۱۰ میلیون پوند در پنج سال امضا کردند. این معترضان که با هم گروه «نه به ائتلاف نفت و هنر» را تشکیل داده‌اند از اقدامات بیشتر در آینده نزدیک خبر داده‌اند.

کات

مریخی‌ها درباره مریخی گفتند

جهان هنر در نشستى که پس از اولین اکران فیلم «مریخی» در جشنواره فیلم تورنتو برگزار شد، مت دیمون بازیگر و ریدلی اسکات کارگردان فیلم در کنفرانس مطبوعاتی فیلم حاضر شدند.

لحن خوش بینانه این فیلم که کارشناسان و متخصصان فضایی را روی زمین و در فضا نشان می‌دهد، در این نشست تحسین شده است. این فیلم فضانوردی را نشان می‌دهد که تلاش دارد از مریخ به زمین بازگردد. این فیلم که قرار است اکتبر اکران شود، برای نخستین بار در چهلمین جشنواره تورنتو روی پرده رفت. دیمون پس از نمایش فیلم گفت: «این فیلم واقعا خوشبینانه و امیدوارکننده است و نشان می‌دهد بعضی وقت‌ها می‌توانیم در موقعیت‌های سخت چه کارهایی انجام دهیم.»

در این فیلم چیتو تسل اچیفور در کنار مت دیمون نقش آفرینی کرده است. او نیز گفت: «سیاستمداران نمی‌توانند غریزه واقعی بشر را بازتاب دهند. در فیلم انتخاب‌هایی وجود دارد که سیاستمداران به صورت می‌گیرد؛ اما نشان‌دهنده شخصیت من نیستند. من هنوز به بخش احساسی این فیلم باور دارم و معتقدم این فیلم بخش بهتر طبیعت ما را نشان می‌دهد.»

فیلم جدید او؛ یعنی «مریخی» برای بهره گرفتن از طیف وسیع بازیگران از مت دیمون تا جسیکا چستین، چیتول اچیفور، کریستین ویگ، جف دانیلز، کیت مارا، دو نالد گلاور، مایکل پنا و مکنزی دیویس مورد تحسین قرار گرفت. چستین نامزد اسکار نیز گفت که از اینکه بخشی از این فیلم بوده که چنین نقش‌های باقدرتی برای زنان در آن وجود داشته است، احساس افتخار می‌کند.

گفت‌وگو با اورهان پاموک و گرتن جی خاطرات معصومیت

مترجم: محسن حسینی

m.hosseini@fdn.ir

نام اورهان پاموک نویسنده ترک برنده نوبل در جشنواره فیلم ونیز شنیده می‌شود. گرانث جسی، کارگردان انگلیسی که کارنامه‌اش با فیلم‌های کوتاه و مستند پریار شده، این بار سراغ این نویسنده مشهور ترکیه رفته است. «موزه معصومیت» داستان عاشقانه کمال، تاجر ثروتمندی را روایت می‌کند که در استانبول سال‌های ۱۹۷۵ تا ۱۹۸۴ می‌گذرد. مواجهه انسان با اشیای یکی از مهم‌ترین رویکردهای موجود در این روایت است. گرانث جی، فیلم خاطرات معصومیت را براساس کتاب موزه معصومیت ساخته است. شهرت درباره گروه‌های موسیقی چون «ردیو هد» و «U۲» ساخته است. نیک و یوارلی، خبرنگار، در حاشیه جشنواره فیلم ونیز با این نویسنده و کارگردان به گفت‌وگو نشسته است:

III

چگونه کتاب‌موزه‌شد؟

پاموک:نویشتن رمان موزه معصومیت محدودیت‌هایی داشت. من به موزه همان‌طور فکر می‌کنم که به رمان. فکر می‌کنم در هر صفحه کتاب داستان باید با بعضی اشیاء در ارتباط باشد، پس من این اشیاء را در موزه به نمایش گذاشتم. نه اشیای معمولی، اشیایی که خاطراتی را به ذهن می‌آورد و با داستان در گیر است. به‌عنوان مثال در کتاب از نوعی ظرف مربا صحبت شده که راهی برای اشاره به کودتای نظامی سال ۱۹۸۰ است. در داستان برخی مردم

ایسن ظرف‌ها را با خود حمل می‌کنند و سربازان گمان می‌کنند اسلحه حمل می‌کنند. هر وسیله‌ای در این موزه نقشی در داستان دارد. اگر وسیله‌ای را در خطوط کتاب قرار بدهید، آن وسیله داستان‌های زیادی برای شما تعریف می‌کند و حالا این اتفاق برای فیلم افتاده است.

فیلم درباره توسعه سریع استانبول در دوران ویرانی و بازسازی است. این مدرنیزه توسط نخست‌وزیر ترکیه رجب طیب اردوغان آغاز شد. از سوی دیگر شورش پارک قزی در فیلم ذکر شده‌است. این روزهای استانبول و اردوغان چقدر به

خاطرات یک شهر

«موزه معصومیت» نام کتابی از اورهان پاموک است؛ نویسنده ترکیه‌ای که موفق به دریافت جایزه نوبل ادبی شده است. این کتاب یکی از معروف‌ترین آثار او محسوب می‌شود. بازتابش موزه‌ای با همین نام در استانبول هم به افزایش شهرت این کتاب کمک کرد. حالا در جشنواره فیلم ونیز ۲۰۱۵ فیلم مستندی درباره این کتاب به نمایش درآمده است. این مستند ۹۰ دقیقه‌ای را گرانث جسی ساخته که به عنوان کارگردان سینیما مستند شناخته می‌شود. گرانث جی و اورهان پاموک به صورت مشترک کار نوشتن این مستند را انجام داده‌اند و روایت روی فیلم را به صورت کامل پاموک نوشته است. گفته می‌شود این مستند علاوه بر اینکه داستان جذابی را دنبال می‌کند، از نظر سینیمایی نیز کار بسیار خوبی است، به شکلی که موفق شده با نمایش در جشنواره ونیز نظر منتقدان را به خود جلب کند.

نویت اکران

نگاهی به فیلم «مرد غیر منطقی» وودی آلن به خط پایان رسیده است؟

جهان هنرا وودی آلن» که در چند سال اخیر روند نزولی را در کیفیت ساخت فیلم‌هایش در پیش گرفته است با فیلم جدیدش نیز نتوانست نظر منتقدان را جلب کند. پیتر بردشاو، منتقد «گاردین» با دادن دو ستاره از پنج ستاره به فیلم «مرد بی منطق» جدیدترین ساخته «ودوی آلن» درباره آن می‌نویسد: «فیلمی که قرار بود با اقتباس از داستان «جنایت و مکافات» اثر «دستایوفسکی» فیلمی کنایه‌آمیز، مرموز، کم‌دی، پر تعلیق و هیجانی باشد به طرز ناامیدکننده‌ای متعلق به هیچ یک از این ژانرها نیست و تعلیقی نه خیلی خنده‌دار و نه خیلی جدی دارد.»

داستان فیلم «مرد بی منطق» با بازی «خاوکین فونیکس» و «اما استون» درباره یک استاد دانشگاه (فونیکس) در رشته فلسفه است که دچار بحران وجودی شده، اما وقتی در رستوران دانشگاه در حال صرف غذاست، صحبت‌های یک فرد در رستوران او را به فکر عملی جتایی می‌اندازد و تصمیم می‌گیرد با این کار از بحران روحی خود عبور کند. «آلن» پیش از این نیز در فیلم موفق «جرم‌ها و بزهکاری‌ها» به موضوع جنایت و مکافات پرداخته بود، اما این بار با فیلم «مرد غیر منطقی» و به‌ویژه با پایان گیج‌کننده و مبهم آن به هیچ وجه نتوانسته موفقیت خود را تکرار کند.

ایسن کارگردان ۷۹ساله چندی پیش در مصاحبه‌ای با نشریه «ایندپندنت» عنوان کرده بود: «من دنبال هستم و کمال‌گرا نیستم. اسکورسیزی و اسپیلبرگ با تلاش فراوان و صفت‌ناپذیر تا پاسی از نیمه‌شب روی جزئیات کار می‌کنند اما من دوست دارم ساعت شش به خانه بروم. شام بخورم. فیلمسازی تمام زندگی و موجودیت من نیست. کمبود دیگر من این است که هوش، عمق و استعداد ذاتی ندارم و روحیه بزرگی در من نیست. زمانی که صحنه‌هایی از فیلم‌های «کورو ساوا» را تماشا کنید، می‌دانید که او مردی دیوانه در صحنه فیلمبرداری است و همه چیز باید عالی پیش برود. او دیوانه بود اما من هیچ یک از این ویژگی‌ها را ندارم.»

فیلم «مرد بی منطق» برای اولین بار در جشنواره کن امسال روی پرده رفت و برخی منتقدان آن را فیلمی «بسیار بد» و «تقریباً غیر قابل دیدن» معرفی کردند. آلن که ساخت فیلم‌های موفقش چون «منهتن» و «آنی‌هال» را در کارنامه سینیمایی دارد در اولین مصاحبه پس از نمایش فیلم «مرد بی منطق» عنوان کرده بود که فیلمسازی را راهی خوشایند برای امرار معاش قلمداد می‌کند: «همه باید در زندگی کاری کنیم که درآمدی داشته باشیم. فیلمسازی براساس استانداردهای کلی مشاغل روش بسیار خوبی است. شما با افراد متعددی سروکار دارید و کارتان به هیچ وجه خسته‌کننده نیست. من از کار کردن لذت می‌برم.»

جکی چان همبازی هندی‌ها

#

جهان هنر | فیلم جدید جکی چان با عنوان «کوک فو یوگا» در دبی فیلمبرداری می‌شود. این فیلم با بازی جکی چان، ستاره سینمای هنگ‌کنگ وبا حضور بازیگران هندی ساخته می‌شود. کاترینا کیف، ستاره بالیوودی ازجمله بازیگران فیلم جدید جکی چان خواهد بود. دبی به‌عنوان مکان فیلمبرداری این فیلم انتخاب و همین ماه (سپتامبر) به‌عنوان زمان تولید این فیلم تعیین شده است. این فیلم یکی از سه فیلمی است که قرارداد آن بین دو دولت هند و چین امضا شده است. کارگردانی این فیلم را استنتلی تانگ برعهده دارد و کاترینا کیف هندی در نقش استاد هندی دانشگاه چین در آن بازی می‌کند. چان نیز در نقش یک باستان‌شناس جلوی دوربین می‌رود که در پی کمک به این خاتم استاد است تا بتواند گنجینه‌ای از دوران ماگادا را به دست آورد.

کپ

بازیگر آدمکش قراردادی در گفت‌وگو با «ایندی وایر»:

چرا امیلی بلانت در فهرست زنان قدرتمند قرار دارد؟

درام جنایی اکشن «آدمکش قراردادی» (سبک‌رایو) به کارگردانی دنیس وینلوو فیلمساز کانادایی که اولین‌بار در بخش مسابقه اصلی جشنواره فیلم کن ۲۰۱۵ اکران شد و به علت خشونت موجود در فیلم سروصدای زیادی به پا کرد، در جشنواره فیلم تورنتو نیز که این روزها در حال برگزاری است به همان میزان توجه‌ها را به خود جلب کرده است. «آدمکش قراردادی» تصویری به‌شدت خشن و پر حادثه ارائه می‌دهد که در آن امیلی بلانت خودش را به‌عنوان یک قهرمان اکشن نیرومند و خشن در این فیلم به اثبات رسانده است. او نقش یک مأمور آمریکای افسی‌آی به نام کیت میسر را به‌همراه دو همکار مرد که

جاش برولین و بنیسویو دل‌تورو نقش‌شان را ایفا کرده‌اند، بازی می‌کند. ماجراهای این فیلم سرشار از بی‌قانونی و معاملات مصاد مخدر در نواز مرزی آمریکا و مکزیک است. کیت ناگهان خود را در خط مقدم جنگی علیه یک کارتل مواد مخدر مکزیک می‌یابد و رفته‌رفته متوجه رازهایی می‌شود که از او پنهان مانده بود. ساید ایندی‌وایر هم‌زمان با برگزاری جشنواره تورنتو، مصاحبه‌ای با این بازیگر انجام داده که بخش‌هایی از آن را در زیر می‌خوانید:

III

می‌خواهید یک ستاره اکشن بشوید؟

نه چون این به معنای این است که باید دالما در باشگاه باشم و تمایلی به این کار ندارم. شمالی‌این فیلم را درست چهار ماه بعد از ایمان‌تان شروع کردید؟ بله، همین‌طور است، انتخاب چنین پروژه‌ای بعد از بچه‌دار شدن خیلی جالب نیست. دوستانم در آن زمان به من می‌گفتند «باید این کار را انجام دهی، تو یک ماده‌شیری و الان وقت انجام این کار است.» با این حال احساسات متناقضی داشتم. اساساً تعریف من از قدرت متفاوت است و باور ندارم که به‌دست گرفتن تفنگ و سوراخ سوراخ کردن طرف خیلی کار قهرمانانه‌ای باشد. در ابتدای این روند زمانی که شنیدم یک سرمایه‌گذار به تیلور شربدن (نویسنده فیلم) پیشنهاد مالی بیشتری کرده که مرا به یک مرد تبدیل کند و او این کار را انجام نداد، بسیار خوشحال شدم زیرا زمانی که شما چنین فیلمی را با یک بازیگر زن مشاهده می‌کنید، فیلم به فیلم متفاوتی تبدیل می‌شود و فکرمی‌کنم داشتن چنین نقش پویایی باعث مطرح شدن فیلم می‌شود و مخاطب را به خاطر نامتعارف بودن آن جذب می‌کند و البته همین مساله موقعیت را با بیشتری دشوار می‌کند.

وقتی با دنیس درباره درخواست مرد شدن کیت در فیلم صحبت کردم او از تیلور به خاطر زیر بار نرفتنش ممنون بود زیرا ما پیش از این نمونه‌هایی از این دست‌رازیاد دیده بودیم.

من هم خیلی خوشحال شدم که تیلور این کار را انجام نداد. فکر می‌کنم آن چیزی که سبب می‌شود این فیلم را متفاوت بیام، وجه غیرسازشکارانه فیلم و فیلمنامه بود. فیلم به شما اطلاعات زیادی نمی‌دهد و شما را گرسنه نگه می‌دارد و همین نکته است که آن را متمایز می‌کند. ما فیلم‌ها را مطابق نیازهای مخاطبان و واکنش‌های آنان در نظرمی‌گیریم و واکنش‌های مخاطبان در این فیلم به اندازه رفتارهای پیچیده کیت میسر پیچیده و متغیر است.

دنیس گفت شما اولین گزینه برای این نقش بودید، زیرا او دنبال یک آدم سخت و در عین حال سرکششته زن بود.

این حرف عالی است. می‌دانید نکته جالب قضیه چیست؛ اینکه همه فکر می‌کردند او کار من را از «لبه‌فره» دنبال کرده بود، اما او اصلاً این فیلم را ندیده بود. این را می‌دانستید؟

شما صحنه‌های سختی را در فیلم داشتید به‌خصوص در صحنه‌های زد و خوردتان با جان برنتال.

این نیز بسیار سخت و سنگینی بود. من از آنها خواستم اجازه دهند اوضاع کمی به هم ریخته و درهم‌برهم شود تا این کار کمی واقعی‌تر به نظر آید. او یک زن پلیس است و برای اینکه این صحنه‌ها واقعی به نظر برسد باید دست‌کم از نظر هیکل هم‌اندازه حریف خود باشد. او یک پلیس از جان گذشته است که برای حفظ زندگی خود مبارزه می‌کند و به همین خاطر است که باید آشفته‌گی در رفتارش دیده شود و آسیب زیادی ببیند.

اکنون بعد از بازی در دو فیلم اکشن، به نظرمی‌رسد وارد فهرست بازیگران ژانر اکشن شده‌اید.

فکر می‌کنم اگر چنین اتفاقی هم بیفتد به این خاطر خواهد بود که زنان کمی در این گونه نقش‌ها ظاهر می‌شوند و ما چهار پنج نفر از این آدم‌ها بیشتر نداریم؛ مگر چند نفر هستند که می‌توانند اسلحه در دست به نبرد بپردازند.

اما نقش بعدی شما در فیلم «دختری در قطار» اکشن نیست، درست است؟
حقیقت این است که نقش بعدی، یک دختر الکلی است و خیلی به اجرای این نقش به بهترین شکل علاقه‌مندم.

گوشه و کنار

کارگردان آمریکایی هندی باردیگر درخشید

جهان هنرا باکس آفیس آمریکا با رسیدن به فصل پاییز، شاهد ورود فیلم‌های تازه وارد متعددی بوده که در این میان، ام. نایت شیامالان کارگردان آمریکایی هندی با فیلم «بازدید» در رتبه دوم باکس آفیس قرار گرفته است. این هفته باکس آفیس آمریکا شاهد رقابت تنگاتنگ دو فیلم جدید است: در فیلم «امرد ایده‌آل» ساخته دیوید ام. روزنتال، سانا لاتان نقش زنی را بازی می‌کند که به تازگی از شریک زندگی قبلی‌اش جدا شده است. او با مردی که از تمام جهات ایده‌آل به نظر می‌رسد آشنا می‌شود؛ اما وقتی شریک قبلی زندگی‌اش دوباره وارد زندگی او می‌شود، باید تصمیم بگیرد که به کدام یک از آنها اعتماد کند و از کدام یک بترسد. این فیلم در اولین هفته حضور خود در باکس آفیس ۶۹/۷ سینما دلار فروش و رتبه اول را به خود اختصاص داد. فیلم «بازدید» ساخته و نوشته شیامالان هم در هفته اول حضور خود در باکس آفیس موفق به کسب ۲۵/۷ میلیون دلار شد و با اختلاف کمی نسبت به «امرد ایده‌آل» در رتبه دوم جای گرفت.

می‌شود که هر گوشه آن شما را به یاد خاطره‌ای می‌اندازد. بعد ناگهان این کوه‌ها و درختان کم‌کم خراب می‌شوند و از بین می‌روند. ما برای اولین‌بار عصبانی می‌شویم؛ عصبانیتی که سیاسی نیست، بیشتر غریزی است مثل حساسیت یک حیوان به چیزهای ارزشمندش. دلایل هم این است که می‌خواهیم محیط‌زیست‌مان را حفظ کنیم. در پارک قزی که ابعاد سیاسی پیدا کرد، سوءمدیریت اردوغان موجب شد معترضان در برابر نخست‌وزیر قرار بگیرند. دغدغه معترضان تنها از بین رفتن استانبول نبود. در حقیقت این مساله بخشی از یک ماجرای کلی بود.

این ویرانی و بازسازی استانبول چه حسی در شما برمی‌انگیزد؟

گرتن جی:جایی خوانده بودم تا سال ۲۰۵۰، ۷۵درصد جمعیت جهان در شهرهای بزرگ با جمعیت بیش از ۱۰ میلیون نفر زندگی خواهند کرد. براساس این تفکر شهرهای بزرگ با پیوستن به یکدیگر تبدیل به کلانشهرهای دیگر می‌شوند. وقتی در استانبول هستید، این زلزله را احساس می‌کنید. انگار با راه‌رفتن در خیابان شخصیت شما تغییر می‌کند؛ این خیلی هیجان‌انگیز و در عین حال ترسناک است. هیجان‌انگیز برای بازآفرینی چیزی تازه و ترسناک برای از دست رفتن حالت قبلی. دو حس متضاد و هم‌زمان، این چیزی است که این شهر را جذاب می‌کند.

جشنواره فیلم نیویورک تایمز دلایل اهمیت جشنواره فیلم تورنتو را بررسی کرد

جشنواره تورنتو هر سال در موسم برگزاری جشنواره ونیز برگزار می‌شود و تعداد زیادی از ستاره‌های سینمای جهان با حضور در این فستیوال، نگاه‌ها را به خود جلب می‌کنند. در ایسن میان اما گاه گفته می‌شود که این جشنواره در قیاس با جشنواره ونیز، فیلم‌های نازل‌تری دارد که عملاً چنین نیست زیرا در مقابل، برخی منتقدان هم معتقدند این جشنواره بسیاری از برنده‌های اسکار را پیشاپیش معرفی می‌کند. مثلاً فیلم «امرد پرنده» در همین جشنواره جوایز را درو کرد و بعد هم در اسکار خوش درخشید. «دوازده سال بردگی» هم همین مسیر را طی کرده بود. جشنواره بین‌المللی فیلم تورنتو (TIFF) یک جشنواره غیررقابتی عمومی است که سپتامبر هر سال در تورنتو کانادا برگزار می‌شود. این جشنواره پنجشنبه‌شب پس از روز جهانی کارگر (که در کانادا نخستین دوشنبه سپتامبر است) آغاز می‌شود و ۱۰ روز ادامه دارد. در هر دوره هم بین ۳۰۰ تا ۴۰۰ فیلم در ۳۷ سینما در مناطق مرکزی تورنتو به نمایش گذاشته می‌شوند. جشنواره تورنتو از سال ۱۹۷۶ با عنوان «جشنواره جشنواره‌ها» آغاز به‌کار کرد. در نخستین سال برگزاری این جشنواره بیش از ۳۵ هزار نفر از بیش از ۳۰ کشور جهان در آن حضور یافتند. تا سال ۲۰۰۹ تعداد بازدیدکنندگان از ۳۳۶ فیلم از ۶۴ کشور جهان به بیش از نیم‌میلیون نفر رسید. این جشنواره امارت‌رفته‌تری طه دهه‌های گذشته به یکی از معتبرترین رویدادهای هنری و سینیمایی جهان تبدیل شده است. در سال ۱۹۹۸ مجله ورائیتی این جشنواره را از لحاظ کیفیت فیلم‌ها، ستاره‌ها و عملکرد بازار فیلم‌ها، دارای رتبه دوم پس از جشنواره فیلم کن برشمرد.

🕒 جشن ۴۰ سالگی

این جشنواره معتبر جهانی که امسال چهلمین دوره خود را پشت سر می‌گذارد در حالی که هر سال زیر پای فیلم‌های بزرگ فرش قرمز پهن می‌کند، خانه فیلم‌های کوچک هنری هم هست. امسال ۳۹۹ فیلم از ۷۱ کشور در این جشنواره به نمایش درمی‌آید و ستارگان هالیوودی چون جولیان مور، جانی دپ، مت دیمون، سلما هایک، کریستین استوارت و بندیکت کامبرج از جمله میهمانانی بودند که روی فرش قرمز تورنتو رفتند. جیک جیلنهال، ناوومی واتس و کریس کوپر ستاره‌های فیلم «تخریب» از جمله ستارگانی بودند که در مراسم اولین نمایش جهانی این فیلم در افتتاحیه جشنواره تورنتو روی فرش قرمز رفتند. جیلنهال در این فیلم در نقش یک بانکدار ظاهر شده که با ز دست دادن همسرش در یک حادثه رانندگی از پا درمی‌آید. این فیلم ساخته ژان مارک والی است. پارسال نمایش «کلوپ خریداران والاس» در تورنتو در نهایت منجر به دریافت جایزه اسکار برای متیو مک کاناهای شد.